

וְהָבָא, בְּעוֹד דְּאִיהוּ בְּהַאי אֲתָתָא, אֲסַגִּי
 צְלוֹתִין וּבְעוֹתִין בְּכָל יוֹמָא, לְגַבִּי
 מְלָפָא קְדִישָׁא, כְּמָה דְּהוּה שִׁירוּתָא בְּרַחֲמֵי,
 הָכִי הוּא סוּפָא בְּרַחֲמֵי, וְדָא הוּא אָמֹר יֵאמֹר.
 אָמֹר בְּקִדְמִיתָא, פִּד אַקְדִּים בְּרַחֲמֵי. יֵאמֹר
 בְּסוּפָא וַיִּתְקַבֵּל בְּרַחֲמֵי. וַיֵּמָר יֵאמֹר. אֶהְבֵּתִי
 אֶת אֲדוֹנִי, דְּבִגִּין דָּא, וּבִסְגִיאוֹ דְּצְלוֹתִין, רַחֲמִים
 לִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲתַקִּין עוֹבְדוֹי, וְאָמֹר
 אֶהְבֵּתִי אֶת אֲדוֹנִי אֶת אֲשֵׁתִי וְאֶת בְּנֵי לֹא אֲצַא
 חֲפְשִׁי. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְבִיל לִי, בְּהַהוּא
 תִּיּוֹבְתָא, וּבְאֵינוֹן סְגִיאוֹ דְּצְלוֹתִין.

מַה עֲבִיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַה דְּהוּה זְמִין
 לְאַהֲדָרָא לִי בְּגִלְגוּלָא, וְלְמַסְבֵּל עוֹנְשִׁין
 בְּהַאי עֲלָמָא, עַל מַה דְּעַבַד, לָא אֶהְדֵּר לִי
 לְהַאי עֲלָמָא. וּמַה עֲבִיד, קָרִיב לִי לְבִי דִּינָא
 דְּמִתִּיבְתָא דְרַקִיעָא, וְדִינִין לִי, וּמְסַרִין לִי
 לְבִי מְלַקְיוּתָא, וְאַרְשִׁים לִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 הִיךְ אֲתַמְסֵר לְבִי עוֹנְשָׁא, וּפְגִים לִי, לְמַהוּי
 תַּחוֹת שְׁלֻטְנִיה דְּעֶרְלָה, (נ"א וּפְקִיד לִי לְמַהוּי תַּחוֹת
 שְׁלֻטְנָא דִּיּוֹבְלָא) עַד זְמַן יְדִיעָא, וּבְתֵר פְּרִיק לִי.

אִי בְּהַהוּא זְמַנָּא דְקָא עֲבָדִין לִי פְּגִימוֹ, אִי
 מְטָא יוֹבְלָא, אֲפִילוּ יוֹמָא חַד לְיוֹבְלָא,
 אֲתַחֲשֵׁב כְּמָה דְּאֲשַׁפַּח זְמַנָּא עַד יוֹבְלָא, הָכִי
 אֲתַעֲנֵשׁ וְלֹא יִתִּיר. אֲתָא יוֹבְלָא, וְאַפְרוּק,
 וְעָאֲלִין לִי גוֹ פְּרַגוּדָא. עַד הָכָא. אֲסֵתִים
 עֵינוּי הַהוּא סְבָא, רַגְעָא חָדָא.

פְּתַח וְאָמֹר, (מִיכָה ו') שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְיָ
 וְהֵאֲתַנִּים מוֹסְדֵי אֶרֶץ פִּי רִיב לִיִּי עִם
 עֲמוֹ וְגוֹ'. אִי סְבָא, עַד הִשְׁתָּא הוּיָת בְּעַמְקֵי
 יַמָּא, וְהִשְׁתָּא דְלַגְתָּ בְּטוּרִין תְּקִיפִין, לְמַעַבְד
 עֲמָהוֹן קָרְבָא. אֲלֹא וְדָא עַד כְּעַן, בִּימָא
 תְּקִיפָא אֲנָת, אֲבָל עַד דְּאֲזַלְתָּ בְּעַמְקֵי יַמָּא,
 פְּגַעְתָּ בְּאֵינוֹן טוּרִין תְּקִיפִין, דִּי בְּגוֹ יַמָּא,

וְכַאן בְּעוֹד שְׁהוּא בְּאִשָּׁה הַזֹּה,
 מְרַבָּה תְּפִלוֹת וּבְקָשׁוֹת בְּכָל יוֹם
 לְמַלְךְ הַקְּדוֹשׁ. כְּמוֹ שְׁהִיָּה
 הָרֵאשִׁית בְּרַחֲמִים, כִּף הוּא הַסּוּף
 בְּרַחֲמִים. וְזֵהוּ אָמֹר יֵאמֹר. אָמֹר
 - בְּתַחֲלָה, כְּשֶׁהֲקָדִים בְּרַחֲמִים.
 יֵאמֹר - בְּסוּף, וַיִּתְקַבֵּל בְּרַחֲמִים.
 וַיֵּמָר יֵאמֹר? אֶהְבֵּתִי אֶת אֲדוֹנִי.
 שְׁבַגְלָל זֶה וּכְרַב תְּפִלוֹת אוֹהֵב
 אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִתְקַן
 מְעֻשׂוֹ, וְאָמֹר אֶהְבֵּתִי אֶת אֲדוֹנִי
 אֶת אֲשֵׁתִי וְאֶת בְּנֵי לֹא אֲצַא
 חֲפְשִׁי. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַבֵּל
 אוֹתוֹ בְּאוֹתָהּ תְּשׁוּבָה וּבְאוֹתוֹן
 הַתְּפִלוֹת הַרְבּוֹת.

מַה עוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? מַה
 שְׁהִיָּה מְזַמֵּן לְהַחֲזִירוֹ בְּגִלְגוּל
 וְלְסַבֵּל עוֹנְשִׁים בְּעוֹלָם הַזֶּה עַל מַה
 שְׁעָשָׂה - לֹא מִחֲזִירוֹ לְעוֹלָם הַזֶּה.
 וַיֵּמָר עוֹשֶׂה? מְקַרֵּב אוֹתוֹ לְבֵית
 דִּין שֶׁל יְשִׁיבַת הַרְקִיעַ, וְדִנִּים
 אוֹתוֹ וּמוֹסְרִים אוֹתוֹ לְבֵית
 הַמְּלַקוּת, וְרוֹשֵׁם אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֵיךְ נִמְסֵר לְבֵית הַעֲנֵשׁ,
 וּפּוֹגֵם אוֹתוֹ לְהִיּוֹת תַּחַת שְׁלֻטוֹן
 הָעֶרְלָה (וּמַצּוּהָ אוֹתוֹ לְהִיּוֹת תַּחַת שְׁלֻטוֹן
 הַיּוֹבֵל) עַד זְמַן יְדוּעַ, וְאַחֵר כִּף גּוֹאֵל
 אוֹתוֹ.

אִם בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁעוֹשִׂים לוֹ פְּגָם,
 אִם הִגִּיעַ יוֹבֵל, אֲפִילוּ יוֹם אֶחָד
 לְיוֹבֵל - נִחְשָׁב כְּמִי שְׁמַצָּא זְמַן
 עַד הַיּוֹבֵל. כִּף נַעֲנֵשׁ וְלֹא יוֹתֵר.
 כָּא הַיּוֹבֵל וּנְגָאֵל, וּמְכַנְיָסִים אוֹתוֹ
 לְתוֹף הַפְּרַגוּד. עַד כְּאֵן. הִסְתִּיר
 אוֹתוֹ זְקַן אֶת עֵינוֹ רַגַע אֶחָד.
 פְּתַח וְאָמֹר, (מִיכָה ו') שְׁמַעוּ הָרִים
 אֶת רִיב ה' וְהֵאֲתַנִּים מוֹסְדֵי אֶרֶץ
 פִּי רִיב לִי עִם עֲמוֹ וְגוֹ'. אִי זְקַן,
 עַד כְּאֵן הִיָּת בְּעַמְקֵי הַיָּם, וְעַכְשָׁו
 דְּלַגְתָּ עַל הָרִים חֲזָקִים לַעֲשׂוֹת
 עֲמָהֶם קָרְבָּ? אֲלֹא וְדָא עַד
 עַכְשָׁו אֲתָה בְּיָם הַחֲזָק, אֲבָל עַד
 שְׁהִלַּכְתָּ לְעַמְקֵי הַיָּם, פְּגַשְׁתָּ אֶת
 אוֹתָם הָרִים חֲזָקִים שְׁבַתוּף הַיָּם

ונתקלת בהם. עכשו יש לך לערף קרב בעמקי הים ובהרים הללו. זקן עיף כח, מי נתנך בזה? היית בשלום, ורצית את כל זה?! אתה עשית - אתה סובל. עכשו אין לך אלא לערף קרב ולנצח את הכל ולא לחזור לאחור. התחזק בכחך, חגר מתניך ואל תפחד לשבר את ההרים הללו שלא יתחזקו עליך. אמר להם: הרים רמים, הרים תוקים, איך אתם מתגברים?

שני פסוקים כתובים. אחד כתוב, (שם) קום ריב את ההרים ותשמענה הגבעות קולך, ואחד כתוב, שמעו הרים את ריב ה'. אלא יש הרים ויש הרים. יש הרים שהם הרים רמים למעלה למעלה, לאלה כתוב שמעו הרים את ריב ה'. ויש הרים שהם הרים תחתונים למטה מהם, ולאלה כתוב קום ריב את ההרים, שהרי רודף מריבות יש להם. ולכן יש הרים ויש הרים.

ואם תאמר, זקן, הרי כתוב ותשמענה הגבעות, אלה גבעות כל אותם שלמטה, ועכשו אתה עושה אותם הרים? אלא כך הוא - לאותם הרים רמים נקראים גבעות. כשהם לבדם הם נקראים הרים.

בא וראה, כתוב והאתנים מסדי ארץ. פיון שפתיב שמעו הרים, מי הם הרים ומי הם אתנים? אלא הרים ואתנים הכל דבר אחד. אבל אותם שלשה עליונים מעל ראשיהם, ואותם שלשה למטה מהם, וכלם אחד. הרים למעלה, ועליהם אמר דוד, (תהלים קכא) אשא עיני אל ההרים. ואלה הם שלשה הראשונים. והאתנים מסדי ארץ, אלה הם שלשה אחרונים, למטה מהם, שני עמודי הבית ואחד שמחת הבית, ואלה נקראו מסדי ארץ. אתנים הם, ואתנים נקראו.

ואערעת בהו. השתא אית לך לאגחא קרבא בעמקי ימא, ובהנהו טורין.

סבא לאי חילא, מאן יהבך בדא, הוית בשלם, ובעית לכל האי, אנת עבדת, אנת סביל. השתא לית לך, אלא לאגחא קרבא, ולנצחא כלא, ולא למהדר לאחורא. אפקף בחילך, חגור תרצף, ולא תדחל, לתברא הני טורין, דלא יתפקפון לגבך. אימא לון, טורין רמאין, טורין תקיפין, היך אתון מתפקפין.

תרי קראי כתיבי, חד כתיב, (מיכה ו) קום ריב את ההרים ותשמענה הגבעות קולך. וחד כתיב, שמעו הרים את ריב יי'. אלא אית טורין, ואית טורין. אית טורין, דאינון טורין רמאין לעילא לעילא, לאלין כתיב, שמעו הרים את ריב יי'. ואית הרים, דאינון טורין תתאין לתתא מנייהו, לאלין כתיב, קום ריב את ההרים. דהא רדיף מצותין, אית לגבייהו. ועל דא אית טורין ואית טורין.

ואי תימא, סבא, הא כתיב ותשמענה הגבעות, אלין גבעות כל אינון דלתתא, והשתא אנת עביד לון הרים. אלא הכי הוא, לגבי אינון טורין רמאין, אקרון גבעות. פד אינון בלחודייהו אינון הרים אקרון.

תא חזי, כתיב והאתנים מוסדי ארץ, פיון דכתיב שמעו הרים, (דף ק"י ע"א) מאן אינון הרים, ומאן אינון אתנים. אלא, הרים ואתנים פלהו חד. אבל אינון תלת עלאין לעילא על רישיהו. ואינון תלת לתתא מנייהו. וכלהו חד. הרים לעילא, ועלייהו אמר דוד (תהלים קכא) אשא עיני אל ההרים. ואלין אינון תלת קדמאי. והאתנים מוסדי ארץ, אלין אינון תלת בתראי, לתתא מנייהו, תרי סמכי ביתא, וחד חדוה דביתא, ואלין אקרון.

מוֹסְדֵי אֶרֶץ. אֵתְנִים אֵינּוֹן, וְאֵתְנִים אֶקְרוּן. סָבָא סָבָא, הָא יַדְעָת, מָאן דְּאֵגָה קָרְבָא, אִי לָא יַדַע לְאֵסְתְּמָרָא, לָא יִנְצַח קָרְבִין, אֶצְטְרִיף לְמַחָאָה בְּיַדְיָה, וְלְאֵסְתְּמָרָא בְּרַעֲיוֹנֵיהּ, מַה דִּיהָא חָשִׁיב אַחְרָא, דִּיהָא חָשִׁיב אִיהוּ, וְיַד יְמִינָא זְמִינָא תְדִיר לְמַחָאָה. וּמַחְשְׁבוֹי וְיָדָא שְׁמָאֲלִית, זְמִינָא תְדִיר לְקַבְלָא וְלְאֵסְתְּמָרָא, וְיְמִינָא כְלָא.

הַשְׁתָּא אֲמַרְתָּ וְהָאֵיתְנִים, אֵיתְנִים אֵינּוֹן לְתַתָּא, וְהָרִים לְעֵילָא. אֵסְתְּמָר סָבָא, דְּהָא רַעֲיוֹנָא אַחְרָא לְקַבְלָהּ, דְּכַתִּיב, (תהלים פט) מִשְׁפִּיל לְאֵיתָן הָאֲזַרְחִי. וְדָא אִיהוּ אַבְרָהָם סָבָא, וְאֶקְרִי אֵיתָן, וְאִי אַבְרָהָם אִיהוּ אֵיתָן, יִצְחָק וְיַעֲקֹב אֵיתְנִים אֶקְרוּן. קוּם סָבָא, דְּהָא יַדְעָתָּ רַעֲיוֹנָא דָא הוּי מַחֵי לְרַעֲיוֹנָהּ.

וְיִשָּׂא מְשָׁלוֹ וְיֵאמֵר אֵיתָן מוֹשְׁבֵךְ וְשִׁים בְּסַלְעַ קַנְדָּה. (במדבר כד) אֵיתָן: דָּא בִקְר דְּאַבְרָהָם. וְהֵינּוּ, (בראשית מד) הַבְּקָר אֹר. דָּא עַמּוּדָא, דְּכָל עֲלָמָא קְיַימָא עָלֵיהּ, וּנְהִירוֹ דִּילֵיהּ מְאַבְרָהָם יְרִית. נְהָר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן אֶקְרִי. אִי סָבָא סָבָא, הָא רַעֲיוֹנָא אַחְרָא לְקַבְלָהּ, וְלָא יַדְעָתָּ לְאֵסְתְּמָרָא, הִיכִי מְגִיחִין קָרְבָא. סָבָא, אֵן הוּא תוֹקְפָא דִילָךְ, וְדָאִי (קהלת ט) לָא לְגַבְוֵרִים הַמְלַחְמָה.

כְּתִיב מִשְׁפִּיל לְאֵיתָן הָאֲזַרְחִי, וְכַתִּיב מִשְׁפִּיל לְדָוִד, דָּא נְהָר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן, דְּאִיהוּ תוֹרְגָמָן לְדָוִד, לְאוֹדְעָא לֵיהּ, מְאִינּוֹן מְלִין סְתִימִין עֲלָאִין. אִי מִשְׁפִּיל אִיהוּ נְהָר דְּנִפְיָק מֵעֵדֶן. אֵיתָן הָאֲזַרְחִי אַבְרָהָם, אִיהוּ לְעֵילָא וְדָאִי, הָא יַדְעָנָא. וְאֵף עַל גַּב דְּאֵנָא סָבָא, עַל רַעֲיוֹנָא דָא מַחֵינָא. אֵיתָן הָאֲזַרְחִי, תְרִין דְרָגִין אֵינּוֹן. פְּמָה דְאֵתָּ אֲמַר, בִּקְר אֹר. אֹר, הוּא אַבְרָהָם. בִּקְר הוּא נְהָר. אוּף הַכִּי, אֵיתָן הָאֲזַרְחִי, אֲזַרְחָה, הוּא אַבְרָהָם.

זְקוּן זְקוּן, הָרִי יַדְעָתָּ, מִי שְׁעוֹרָף קָרְב, אִם לָא יוֹדַע לְהַשְׁמַר, לָא יִנְצַח בְּקָרְבוֹת. צְרִיף לְהַכּוֹת בְּיָדוֹ וְלְהַשְׁמַר בְּרַעֲיוֹנּוֹ, מַה שְׂיִהֵיהּ אַחַר חָשׁוּב, שְׂיִהֵיהּ הוּא חָשׁוּב, וְיַד יְמִין מְזַמְנַת תְּמִיד לְהַכּוֹת. וּמַחְשְׁבוֹתָיו וְיַד שְׁמָאֲלִית זְמִינִים תְּמִיד לְקַבֵּל וְלְהַשְׁמַר, וְיְמִין הַכּל. עֲבָשׁוּ אֲמַרְתָּ וְהָאֵתְנִים. אֵיתְנִים הֵם לְמַטָּה, וְהָרִים לְמַעְלָה. הַשְׁמַר זְקוּן, שְׁהָרִי רַעֲיוֹן אַחַר כְּנַגְדָּךְ, שְׁכַתּוֹב (שם פט) מִשְׁפִּיל לְאֵיתָן הָאֲזַרְחִי. וְזֵהוּ אַבְרָהָם הַזְקוּן, וְנִקְרָא אֵיתָן. וְאִם אַבְרָהָם הוּא אֵיתָן, יִצְחָק וְיַעֲקֹב נִקְרָאוּ אֵיתְנִים. קוּם זְקוּן, שְׁהָרִי יַדְעָתָּ רַעֲיוֹן זֶה הִיָּה מִכָּה אֵת רַעֲיוֹנָהּ. וְיִשָּׂא מְשָׁלוֹ וְיֵאמֵר אֵיתָן מוֹשְׁבֵךְ וְשִׁים בְּסַלְעַ קַנְדָּה (במדבר כד). אֵיתָן - זֶה בִּקְר שֶׁל אַבְרָהָם, וְהֵינּוּ (בראשית מד) הַבְּקָר אֹר. זֶה הָעַמּוּד שְׁפָל הָעוֹלָם עוֹמֵד עָלָיו, וְאֵת אֹרּוֹ יֵרֵשׁ מְאַבְרָהָם. נִקְרָא נְהָר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן. אִי זְקוּן זְקוּן, הִנֵּה רַעֲיוֹן אַחַר כְּנַגְדָּךְ, וְלָא יַדְעָתָּ לְהַשְׁמַר אִיף עוֹרְכִים קָרְב. זְקוּן, אִיפֹה הַכּח שֶׁלְךָ? וְדָאִי לָא לְגַבְוֵרִים הַמְלַחְמָה.

כְּתוּב מִשְׁפִּיל לְאֵיתָן הָאֲזַרְחִי, וְכַתּוּב מִשְׁפִּיל לְדָוִד. זֶה נְהָר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן, שֶׁהוּא תְרַגְמָן לְדָוִד לְהוֹדִיעַ לוֹ מְאוֹתָם דְּכָרִים הַנְּסֻתִים הָעֲלִיּוֹנִים. אִם מִשְׁפִּיל הוּא נְהָר שֶׁיּוֹצֵא מֵעֵדֶן, אִז אֵיתָן הָאֲזַרְחִי אַבְרָהָם הוּא לְמַעְלָה וְדָאִי. זֶה יַדְעָתִי. וְאֵף עַל גַּב שְׂאֲנֵי זְקוּן, עַל רַעֲיוֹן זֶה אֲנִי מוֹחָה. אֵיתָן הָאֲזַרְחִי הֵם שְׁתֵּי דְרָגוֹת, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר בִּקְר אֹר. אֹר זֶה אַבְרָהָם. בִּקְר זֶה נְהָר. אֵף כֶּף אֵיתָן הָאֲזַרְחִי. אֲזַרְחָה הוּא אַבְרָהָם.

איתן, פמה דאתמר, דא ההוא נהר דנגיד
ונפיק מעדן.

השתא סבא, קום קאים על רתיכך, דהשתא
תנפול ולא תיכול למיקם. הא שלמה
מלפא, אתי בחילוי ורתיכוי וגברוי ופרשוי,
ואתי לקבלך, קום פוק מן חקלא, דלא ישפח
לך תפון. פתיב (מלכים א ח) ויקהלו אל המלך
שלמה כל איש ישראל פירח האתנים בחג
וגו'. ירח דאתילידו ביה האיתנים, ומאן
אינון. אבהן, ואינון איתני עולם. וירח דא,
איהו תשרי. דאלפא ביתא אהדר למפרע
מתתא לעילא.

ותו ממילך, יאות דתפוק מן חקלא, ולא
תשתכח תפון. אילו כתיב משפיל איתן
האזרחי כדקאמרת. השתא דכתיב משפיל
לאיתן האזרחי. לית קרבך פלום, ותפוק מן
חקלא, בעל פרחך ולא תתחזי תפון.

אי סבא עניא מסכנא, היכי תפוק. אי הכי,
ינצחון לך ותערוק מן חקלא, כל בני
עלמא ירדפון אבתרך, ולית לך אנפין
לאתחזאה קמי בר נש לעלמין. הכא אומינא,
דלא אפוק מן חקלא, והכא אתחזי אנפין
באנפין בשלמה מלפא, וכל איש ישראל,
וגוברין ופרשין ורתיכין דיליה. קדשא בריך
הוא יסייע לך סבא, דהא לאי חילא אנת. קום
סבא אתגבר בחילך ואתתקף, דעד יומא דא
הוית גיבר תקיף בגוברין.

פתח ואמר, משפיל לאיתן האזרחי. אלו
כתיב משפיל לדוד, פדקאמרת, אבל
משפיל לאיתן, אית משפיל ואית משפיל. אית
משפיל לעילא, ואית משפיל לתתא. משפיל
לאיתן בזמנא דההוא גבר (נהר), קם בתאובתא
כל שייפין חדאן ומתחברן לגביה, ואי הוא

איתן, כמו שנאמר, זה אותו נהר
ששופע ויוצא מעדן.

עכשו, זקן, קום עמד על
מרפכתך, שעכשו תפל ולא תוכל
לקום. הרי שלמה המלך בא
בכחותיו ומרפכותיו וגבריו
ופרשיו ובא כנגדך. קום צא מן
השדה, שלא ימצא אותך שם.
כתוב (מלכים-א ח) ויקהלו אל המלך
שלמה כל איש ישראל פירח
האתנים בחג וגו'. ירח שנולדו בו
האיתנים, ומי הם? האבות, והם
איתני העולם, וירח זה הוא
תשרי. שאלפא ביתא חוזר
למפרע ממטה למעלה.

ועוד מדברך, נאה שתצא מן
השדה ולא תמצא שם. אלו כתוב
משפיל איתן האזרחי - אז כמו
שאמרת. אבל עכשו שכתוב
משפיל לאיתן האזרחי, הקרב
שלך אינו כלום, ותצא מן השדה
בעל פרחך ולא תתראה שם.

אי זקן, עני מסכנ, איך תצא? אם
כך, ינצחו אותך ותברח מן
השדה, כל בני העולם ירדפו
אחריך, ואין לך פנים להראות
לפני איש לעולמים. פאן נשבע
אני שלא אצא מהשדה, וכאן
אראה פנים בפנים בשלמה
המלך, וכל איש ישראל, והגברים
והפרשים והמרפכות שלו.
הקדוש ברוך הוא יסייע לך, זקן,
שתרי אפה עיף כח. קום זקן,
התגבר בכחך והתחזק, שעד
היום הנה היית גבור חזק
בגברים.

פתח ואמר, משפיל לאיתן
האזרחי. אלו כתוב משפיל לדוד
- אז כמו שאמרת, אבל משפיל
לאיתן כתוב. יש משפיל ויש
משפיל. יש משפיל למעלה ויש
משפיל למטה. משפיל לאיתן,
בזמן שאותו איש (נהר) עומד
בתשוקה, כל האיברים שמחים